

מעדני אשר

שאלות וחקירות בענייני פרשת השבוע | יו"ל ע"י מכון "מעדני אשר" - בית שמש

פרשת וארא תשפ"ב | גליון תתפ"ב (שנה י"ט)

מי שמתיו בושם או שאר ריחות טובות במקום שיש ריח רע האם מותר להתפלל שם?

יש לחקור מי שמתיו בושם או שאר ריחות טובות במקום שיש ריח רע האם מותר להתפלל שם כיון שלא מרגישים את הריח או דילמא אסור כיון דסוף סוף לא נסתלק הרי רע.

הנה בשו"ת חיינא דחיי אור"ח סי' ל"ד נסתפק האם מותר לקרות קריאת שמע ולהתפלל במקום שיש ריח רע באופן שיתן שם בשמים ועי"ז הריח עובר.

ומביא ראייה דהיכא שע"י סיבה צדדית המגרש את הריח לית בזה משום רוח רעה: מהא דאמרין בגמ' כתובות ע"א ע"א דאמרין גבי כהנים שיש להם ריח רע, דאפשר לעברה בקיוהא דחמרא, מריח הפה נמי אפשר דנקיט פלפלא בפומיה ועבד עבודה, וכן פסק הרמב"ם פ"ז מב"מ ה"יג דכהן המזוהם שף כל גופו בבשם ועובד, הרי דאע"פ שאסור לעבוד מ"מ ע"י הבשם אשר מעביר כעת את הריח מותר לו לעבוד, ואף שלאח"ז הריח יהיה כבתחילה, וגם בההיא שעתא אינו לוקח אף גוף ר"ר ורק שמפני הריח הטוב לא נגרש הריח הרע, דריח הבושם מגרשו לפי שעה, א"כ ה"ה הכא כיון שעתה ע"י הבשם הנתון שם נתגרש הריח ולא מריח כלל מותר לומר שם כל דברי קדושה.

וכן בשו"ת לב חיים ח"ג סימן י"ג להגר"ח פלאגי ז"ל השיב ג"כ באריכות שמועיל להניח מוגמר מריח טוב כדי לבטל הריח רע.

וכן כתב בשו"ת מהרש"ם חלק ב' סימן ל"ח ולענ"ד אם יחזיק שם דבר שמריח בטוב שיתגבר על הרוח רעה ולא יורגש כלל יהיה מותר לו בכל, ועיין בשו"ת שבט הלוי חלק ג' סימן י"ז.

ומי שעובד בקביעות במקום שיש ריחות והריחות אינו מצערות אותו כגון עובד נקיין שמפנה פחי זבל לכ"ע אסור שם להתפלל: ע"פ מה שכתוב במשנה ברורה סימן פ"ה ס"ק ז' בשם ספר תוספות ירושלים בשם הירושלמי דבורסקי אסור להתפלל, וכן להזכיר כל דבר שבקדושה והוא שהותחל העיבוד שיש ריח רע אבל אם עדיין לא התחיל מותר, ופשוט דבזמן שאסור הוא אפילו להאומן עצמו שמורגל בהריח רע ואינו מרגיש, כל שבני אדם מצטערים מזה הרי זה רוח רעה.

האם מותר להתפלל במקום שיש ריח חזק של בושם שמתזים בהפגנות? בפרשתן טי' כ"ט ויאמר אליו משה כצאתי את העיר אפרוש כפי.

וברש"י אבל בתוך העיר לא התפלל, לפי שהיתה מלאה גלולים ולא רצה להתפלל במקום הטינופת, דאסור להזכיר שם של הקב"ה במקום טינופת, בענין קושיית הראשונים מדוע דוקא במכת ברד יצא מן העיר ולא בשאר מכות, עיין בספר מעדני אשר פרשת וארא שנת תשס"ז.

יש לחקור במה שקורה לאחרונה שהמשטרה רוצה לפזר הפגנות הוא מתיזה חומר שיש בזה ריח רע במיוחד הנקרא בושם האם אסור להתפלל במקום שיש ריח זה או דילמא אין איסור להתפלל במקום שיש ריח חריף של בושם.

הנה מהא דקימ"ל אור"ח סימן ע"ט ס"ק ח' דאסור לקרות קריאת שמע כנגד האשפה שריחה רע, א"כ לפי זה ה"ה לכאורה יש לאסור להתפלל במקום שיש ריח הבושם כיון שריחה רע.

אבל יש לדחות ראייה זו: ע"פ מה שכתב שם המשנה ברורה ס"ק כ"ג בשם החיי אדם ג' שדבר שטבעו ריח רע כגון עטרן וכדומה מותר להתפלל ליד זה, ולא נקרא צואה אלא מה שנסרח מחמת עיפוש, א"כ לפי דברי המשנה ברורה לכאורה אין שום איסור להתפלל במקום שיש את ריח הבושם, כך פסק שר התורה הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א.

אבל העיר ממה שכתוב בערוך השלחן אורח חיים סימן ע"ו סעיף כ"א וז"ל יראה לי דכשם שאסור לקרות ולהתפלל כנגד מי רגלים מדרבנן, כמו כן אסור נגד כל דבר המאוס כמו הקאות שמקיא או הרבה מליחות האף וכיוצא וניעו מליחות הרוקים המתועבים, דלא גריעא ממי רגלים והכון לקראת אלהיך ישראל ויש מי שמקיל בזה ולא נראה לי, וא"כ לדבריו אסור להתפלל כשמריח את מי הבושם.

ויש סברא לאסור להתפלל כשיש ריח בושם דמטריד כוונתו: כעין מה שכתב במקור חיים לבעל החות יאיר סימן ס"ק ד' שמי שקץ בריח של שום או של טבק וכדומה לא יתפלל במקום שיש ריח כזה מפני שמבטל את כוונתו וטורד את דעתו, אע"פ שזה בודאי אינו גדר של ריח רע, א"כ ה"ה בריח של הבושם.

ולענין הלכה: פסק שר התורה הגאון האדיר רבי חיים קנייבסקי שליט"א שלכתחילה לא יתפלל שם במקום שיש ריח בושם, אבל יש חולקים דסבירא ליה דאפשר להקל לכתחילה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו
הנגיד הנכבד הרבני
הגאון רבי שמואל דוד פרידמן שליט"א
בארא פארק מח"ס שדה צופים ועוד
לעילוי נשמת אביו
הרב החסיד יום טוב ליפא הכהן זצ"ל
בן הגאון הצדיק שמואל דוד הכהן זצ"ל
נלב"ע ג' שבט תש"ס ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו
שר החסד והמעש אביהם של יתומים ולבבות נשברים העומד לימין המערכת מיום הקמתו
הנגיד הנכבד גיסי היקר הרה"ג מנחם מנדל רייך שליט"א קרית הבעש"ט פתח תקוה - בעל מהדורת רי"ך מעדני אשר בר מצוה
לרגל שמחת ארוסי בתו במז"ט עב"ג
ידידינו הבה"ח המופלא בתור"ש משה פרידמן נ"ו בחי' ישיבת חיי משה בנו של ידידינו הרב הלל שליט"א
וברכת מזל טוב לאביו מו"ח הגאון רבי בן ציון רייך שליט"א די ימינו של אדמו"ר בית צאנו
ולחמיו הרבני הרב אליעזר ליפשיץ שליט"א אנטוורפן
יהא רעוא שבוכות זכירי רבנות יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב
ע"י ידידינו הרה"ג עזריאל אהרנבוץ שליט"א מחשובי המעירים במדור מכתבים למערכת
לעילוי נשמת אביו משרידי דור הישן מתאבק באבק רגלי רבותיו הקדושים
הרב אבגידור בן הרב עזריאל אהרנבוץ ז"ל
אשר היה קשור בקשר של קיימא לכ"ק מרן אדמו"ר מסקווירא וצוקללה"ה
ולהבדלחט"א כ"ק מרן אדמו"ר מסקווירא שליט"א ויש לעשות רצונם באימה ביראה ובשמחה
נלב"ע ראש חודש שבט תשע"ז ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו
הנגיד הנכבד העומד לימין המערכת מיום הקמתו
עורך המדור הנפלא משיב כהלכה
הרב מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן וזוגתו מרת פעסא לאה תח"י
לעילוי נשמת חמותו אמה
ה"ה מרת מלא בת הרב יהודה לייב ע"ה
נפטרה ערב ראש חודש שבט תשס"ד ת.נ.צ.ב.ה.

מדוע במכת צפרדע ביקש פרעה שיסורו למחר?

הרי אדם שיש לו צער רוצה מיד להתפטר מזה?

בפרשתן ה' ה' ויאמר משה לפרעה התפאר עלי למתי אעתיך לך וגו' ויאמר למחר וגו'.

יש להקשות: מדוע במכת צפרדע ביקש פרעה שיסורו למחר ולא ביקש שיסורו מיד, הרי אין מנהג האדם לבקש רק שיסור המכה ממנו מיד, כך מקשה אבן עזרא בפרשתן ח' ו' וכן ברא"ש, וכן בחתם סופר.

איכא כמה תרוצים:

א. אין מנהג האדם לבקש רק שיסור המכה ממנו מיד, וחשב פרעה כי מערכת כוכבי השמים הביאה הצפרדעים על מצרים, ומשה הוא יודע זה, וחשב פרעה, כי עתה הגיע עת סור הצפרדעים, על כן נסהו להאריך ואמר למחר, כך תירץ האבן עזרא בשם רבי שמואל בן חפני.

ב. הנכון בעיני כי בעבור שאמר למתי אעתיך לך, חשב פרעה כי ביקש זמן, ועל כן נתן לו זמן קצר, ויאמר למחר, ומשה ענה לו כדברך כן יהיה, כי אחרי שלא בקשת שיסורו מיד לא יסורו עד למחר, כך תירץ הרמב"ן בפרשתן.

וכן כתב הרא"ש וז"ל הכי פשטיה התפאר עלי למתי תרצה שיכרתו הצפרדעים ממך ומבתין אעתיך לך מיד לאיזה זמן קצוב תרצה ולנסותו שיעברו המכה למחר ויאמר כדברך ועתה נחא לי שלא היה יכול פרעה לומר זמן קצר מזה.

ג. מעשה זה היה ביום השביעי למכה, וביקש פרעה שיסורו הצפרדעים רק למחר, משום שסבר שתיפסק המכה היום מאליה, כשם שמכת דם נמשכה שבעת ימים, ואין כוחו של משה אלא לשבעה הימים בלבד ולא יוכל לקיים את בקשתו, אך משה אמר לו כן אעשה דברך ואכן נמשכה המכה יום נוסף, כך תירץ החתם סופר בפרשתן.

ד. הדנה מובן דבשעה ששלח פרעה לקרא למשה ולאהרן, היה דבר של פרהסיא כדרך דברים הנעשים על ידי שלוחים, אבל כשדבר עמהם אל פנים, דרך המלך מסתמא בחדרו באין שומע רק הם, ויתכן דהוי מסתיר הדבר, דאם לא כן לא הוי צריך לקרא להם רק היה מפקיד דבריו על ידי השלוחים, ונ"ל הטעם כמו שמצינו באחז ישעיה ד' י"ב דאמר לא אשאל ולא אנסה, וביארו רז"ל הטעם דאמר אין רצוני שיתקדש שם שמים על ידי ילקו"ש ישעיה רמ"ז ואם כן פרעה הרשע ודאי לא היה רוצה שיתקדש שם שמים על ידו, שיראו שיסיר המכה אחר תפילתם, לכך לא היה רוצה שידעו העולם ששלח אחריהם שיתפללו, וכשיסיר המכה יסברו שסר מאליו, והגם שרוב העולם המה בני דעת ויבינו שלכך שלח אחריהם, הנה מכל מקום היה רוצה למעט קידוש שם שמים כל מה שיוכל שיש שאין מבינין, והנה משה אמר לו התפאר עלי כפירוש רש"י ד"ה התפאר והתרגום, והיינו שיתקדש שם שמים. והנה זה מובן שבאם שיסור תיכף אחר התפלה, הוא קידוש שם שמים ביותר, שהתכיפות מורה שפעולת התפלה הוא, מה שאין כן כשאין נעשה תיכף, דאז יש מקום לומר דשלא על ידי התפלה נעשה, והנה פרעה חשב שאם אמר להם שיסור תיכף, הרי יתקדש שם שמים מאד דיבינו ששלחתי אחריהם שיתפללו, ותיכף סר ויתקדש שם שמים מאד, לכך אמר להם למחר, והעולם לא ידעו שאומר להם למחר, ומסתמא יחשבו כי אמרתי להם שיסור תיכף דמה לי לעכב עוד הצרה, וכיון שיראו שלא יסירו עד למחר, יאמרו שאין בתפלה ממש וסר מאליו ולא יתקדש שם שמים, ומשה הבין כונתו, וחשב שאם יאמר לו שלא אעשה כדברך, אין זה מדרך המוסר לומר כן למלך, ואם לא אומר לו כלום ואתפלל שיסור תיכף, הרי יתקדש שם שמים בעיני המון, אבל לא יתקדש בעיני פרעה, כיון שהוא יודע שאמר למחר, וסובר שמסתמא עשינו כדבריו ואם כן לא מחמת התפלה היא, ובאמת התפלה הוי כדעת כל העולם. לכך השיב לו כדברך, ר"ל הגם שאם לא נציית לדברך יתקדש שם שמים בעיני העולם יותר, אך למען תדע דייקא, שתדע בעצמך כי אין כה' אלקינו ויתקדש שם שמים בפניך, והראה לו משה כי יודע מצפוני לבו, כך תירץ ביטח משה בפרשתן.

האם הצפרדעים שמסרו נפשם ונכנסו לתנורים נשארו חיים וחזרו ליאור? בפרשתן ה' ו' וסרו הצפרדעים ממך ומבתין ומעמך רק ביאור תשארנה.

יש להקשות: מדוע בשאר המכות אחרי שנעלם המכה נעלם לגמרי, ומדוע במכת צפרדעים נשארו הצפרדעים ביאור, כך מקשה במדרש שוחר טוב תהילים מזמור כ"ח, וכן בפנים יפות בפרשתן, וכן מאור ושמש.

איכא כמה תרוצים:

א. כל הצפרדעים שבמצרים מתו, שנאמר וימותו הצפרדעים מן הבתים ומן החצרות ומן השדות, ואותן שירדו לתנור לא מתו, מפני שמסרו עצמן לשריפה, לקיים גזירתו של הקדוש ברוך הוא, לפיכך עלו חיים מן התנור, וירדו ליאור, שנאמר רק ביאור תשארנה, כך כתב במדרש שוחר טוב תהילים מזמור כ"ח.

וכן בפנים יפות בפרשתן כתב והנה מה שמסרו עצמן על קידוש השם הם אותן שאמר עליהם משה שיעלו מן היאור, ועלו ובאו בביתך וגו' ובתנורין ובמשארותיך והם מסרו עצמן לקיים דברי משה ובזכות זה לא מתו וחזרו למקומם ליאור, והיינו דאמר רק ביאור תשארנה דע"כ אין הכוונה על אותן שלא עלו כלל מן היאור דמה"ת שימותו אלא דקאי על אותן שיצאו מן היאור וחזרו ליאור.

ב. שאין הקדוש ברוך הוא מכלה את בריותיו שיהיו לזכרון להודות לשם ה', כך כתב במדרש שכל טוב.

ג. השאיר ביאור להורות כי אשר נהיה בדבר השם הוא מציאות מוחשי ובריאה ממשית קיימת לעולם, כמו כל הנבראים בראשית הבריאה, לא כן המתהווים על ידי שדים וכישוף, הוא אינו לעד, רק דבר שאינו מתקיים. לכן יישארו ביאור להראות ההבדל, כך תירץ במשך חכמה.

ד. הנה מדרך הכישוף שיתבטל במים, כדאיתא בגמ' סנהדרין ט"ז ב' והטעם כי הכישוף הוא מצד הטומאה, לזאת יתבטל בעברו במי מקוה טהרה על ידי טהרת מים, גם מדרך הכישוף, באם רוצים המכשפים לבטלו אחר כך, אין ביכולתם לבטלו בהדרגה מעט מעט, רק כולו כאחד דוקא, וגם שלא יאר שום רושם ממנו, והנה משה רבינו ע"ה, היה רוצה להראותם פחוש המופתי פי יד ה' ה' ה'ה' ה' ה'ה' ה'ה' ולא על ידי מעשי כשפים כאשר חשבו פרעה וחכמיו, לזה אמר לו למען תדע כי אין כה' אלהינו רצה לומר, שתדע שכל הפעולות הללו מעשי ה' המה, ומבלעדו בלתי באפשרי שום נמצא שיעשה זאת, כי וסרו הצפרדעים ממך ומבתין ומעבדיך וגו' כלומר, שיתבטלו בהדרגה מעט מעט, ולא בפעם אחת, וגם רק ביאור תשארנה ולא יתבטל על ידי טהרת המים כדרך הכישוף, ואם כן דעו נא וראו כי גדולים מעשי ה' והוא פעל אלה, כך תירץ במאור ושמש בפרשתן.

ה. מה שמשה אמר לפרעה רק ביאור תשארנה אין פירושו שיחזרו ליאור רק שימותו כולם ולא ישתארו מהן אלא אותן הנשארות ביאור, כך תירץ בבאר מים חיים בפרשתן.

מוסדות התורה ההיגיון והחסד
בית המדרש בית שמואל
 רחוב אוהל יהושע 31 י"ג

הגאון אשר אנשיל שזורין שליט"א
 בעל "מעדני אשר" וראש הכולל

לרגל השמחה הגדולה השרויה במעוננו בהולדת בני יחזקאל אהרן שיהי' במזל"ט

יהא רעוא מן קדם אבותון דבשמאיא, שיזכה לרוות רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ה, ולראות בנים ובני בנים חיים וקיימים עוסקים בתורה ובמצוות לשמה, מסילה העולה בית ק-ל בארצות רבות"ק, מתוך רוב ברכה והצלחה אושר ועושר וכל מילי דמיטב, אמן.

ברכת מזל טוב לסבים הנכבדים מאנשי שלומינו
 הגאון רבי חיים יעקב שזורין שליט"א - דומ"ץ קרית צאנז
 הגאון רבי בן ציון רייך שליט"א - נאמן בית רבוה"ק
 מקים עזר"ג אהל פריידא' בבית מדרשינו

בברכה
 הנהלת המוסדות

מוסדות התורה ההיגיון והחסד
 בית המדרש בית שמואל
 רחוב אוהל יהושע 31 י"ג

משרדי המוסדות: רחוב אוהל יהושע 31 טלפון 05-92-63-02 פקס 077-444-80-44 תחנות דוא"ל: 8299621@gmail.com

בפרשתנו ו'ה' וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם ואזכור את ברית.

יש להקשות: וכי יש עוד אחד חוץ מהקב"ה ששומע את צרות עם ישראל, שהתורה כותבת שגם הקב"ה שמע, הרי רק הוא השומע ועונה לכל קוראיו, כך מקשה האור החיים הקדוש בפרשתו, וכן החתם סופר, וכן בספר חסידים.

איכא כמה תרוצים:

א. ע"פ מה שכתוב בתלים ס"ה ג' שומע תפילה, שומע תפלות אינו אומר אלא שומע תפלה זו תפלה של מלאך מזלו של אדם שהוא מתפלל על האדם שישמע הקדוש ברוך הוא תפלתו של אדם וזהו עדיך כל בשר יבואו, לכן אין רשאי למעלה לומר שירות עד שיאמרו ישראל שכל ענין שאדם עושה מלאך מזלו מראה באותו ענין למעלה כמו שכווננו למטה, וזהו וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל שמות ו'ה' וגם לרבות מלאכי מזלם, כך כתב בספר חסידים סימן אלף קנ"ז.

ב. ע"פ המסופר שפעם אחת נכנס לחדרו של החתם סופר זי"ע אחד מגדולי הסוחרים בעיר ובקש את עזרתו משום שנקלעו עסקיו לצרות, ואמר לו החתם סופר יודע לי מצבך הקשה, אולם עוד יודע אני, שאחיי עני ואביון וצריך הוא עזרה בפרנסתו, ואילו אתה מתעלם מלהושיט לו עזרה, וענה הסוחר אבל כרגע עסקי אינם מרשים לי לעזור, אולם אם אצא מן המייצר, בוודאי שאעזור לו, אמר לו החתם סופר בפרשת השבוע אומר הקב"ה "וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל", מה הפירוש "וגם" וכי מי עוד שמע את נאקתם, אלא, בשעה שבני ישראל נאנקו ונאנחו תחת עול מצרים, שמע כל אחד מהם גם את אנחת אחיו למרות השעבוד, והשתדל כל אחד להקל מעל סבלו של רעהו בכל יכולתו, ובשכר שמיעה זו שמע גם הקב"ה את אנחתם והושיעם... עזרו גם אתה לאחרים למרות מצבך הלא טוב ובוודאי יושיעך ה' מכל צרותיך.

ובתפארת שלמה פרשת ויגש כתב דבר נפלא שאם אתה רוצה שהקב"ה ישמע את הצרות שלך, זה רק אם אתה דואג ומתפלל גם על החבר שלך ובוזה מפרש את הפסוק בשיר השירים ב' י"ד השמיעני את קולך כי קולך ערב, מתי שאתה רוצה לשמיע את קולך, זה רק בתנאי בקול שלך יש בקשות על צרת חבירך, ויש ערבות בבקשות שלך, וזה הכוונה במאמר חז"ל יעקב תיקן תפילת ערבית, היינו שיהא ערבות בכל תפילה על בקשת צרת אחרים, והגאולה תבא באופן הנ"ל,

מעדני אשר: נראה לעורר שהרבה פעמים באים אנשים לבכות על מצבם ולהרבה אנשים אין כח לשמוע אותם, והרי התורה כתבה דבר נורא בפרשת מקץ פרק מ"ב פסוק כ"א ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן באה אלינו הצרה הזאת, מתוך דרשה בעצרת התעוררות שהתקיימה השבוע בבית המדרש ברסלב ביום ב' בסטירתו הטראגית של איש החסד והמעש הרב אברהם גדליהו גלבמן ז"ל בהשתתפות המרא דאתרא הגאון רבי נתן נתן קופשיץ שליט"א ועוד רבני העיר.

ג. מלבד ממה שהתפללו למדת הרחמים, ומלבד אהבת האבות ובריתם, יש בחינה ג' שלצד צעקתם לבד מהשעבוד שמע ה' קול צעקתם מכאב לב, והוא אומרו וגם אני, ופירוש אני הוא שם הרחמים שאמר בתחלה ויאמר אליו אני ה' מצד רחמי לבד שמעתי את נאקתם פ' צעקה מכאב לב כחלל הנואק מבלי צורך תפלתם, והוא שדייק לומר אשר מצרים מעבידים אותם פירוש בחינת צער השעבוד שמצרים מעבידים אותם הוא ששמעתי, כך תירץ באור החיים הקדוש.

כיצד פרעה הרשע ויותר לשבט לוי להתבטל מעבודתו

שהרי הם לא היו בגזירת השעבוד?

הנה איתא במדרש וכן במפרשים הרבה טעמים מדוע שבט לוי לא נשתעבדו במצרים.

יש להקשות: איך יכול להיות שפרעה ויתר לשבט שלם כמו שבט לוי שלא יעבדו, איזה הגיון היה לו בזה כך מקשה רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל בספרו תפארת יהונתן בפרשתו על הפסוק ראשי בית אבותם וגו'.

ומתוך באופן נפלא: שפרעה ידע באצטגנינות שלו שמושיען של ישראל יהיה משבט לוי וע"כ חשב לעצמו שאם הוא יפסוד אותם מהשיעבוד הרי שהם יתקשו להרגיש את הסבל של יתר העם, וממילא לא יוכלו להרגיש ולהבין את אחיהם שגומאים בצרה ולא יכלו להושיעם כי צער האחר מנסה לעזור לו בצער או מכיר את הצער הרי שהוא גם מבין את צער האחר ומנסה לעזור לו ולפעול עבורו לכן פטר פרעה את שבט הלוי כדי שלא יכירו בצער אחיהם ויתקשו לעזור להם, אבל פרעה ראש של גוי שכמותו לא ידע שזה ההבדל בין גוי ליהודי, יהודי לא צריך להיות בצער או בסבל כדי להרגיש את אחי, ויהודי די לו לראות את אחיו סובל וכבר יחוש את הכאב ויזדרז להצילו, ועל כן משה רבינו היה "וירא בסבלותם" והזדרז להושיע את עם ישראל אפילו שהוא עצמו ושבטו שבט לוי לא היו בצרת השיעבוד.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן משיב כהלכה שינון וידעת ההלכה - הלכות שבת כל השאלות הם משוע' ומשנה ברורה

- א] חידה. האם לבעלי חיים יש בחירה?
ב] חידה. מה משה זרק את הכסא הכבוד ומדוע?
ג] חידה. מה עשו עבדי פרעה למנוע מאלו שהאמינו למשה?
ד] חידה. איך לחרטומים היה מים להפוך לדם?

ידיעת הלכות שבת

ה] שאלה- לרוקן סיר מאוכל שבתוכו. בסיר שהיה מונח בליל שבת, על השולחן בבית משפ' קירזון נותרה חתיכה קטנה של דג (לא היה רוטב בסיר). הגב' קירזון שאלה את הרב קירזון האם מותר לה לקחת את חתיכת הדג שנותרה או שאסור לעשות זאת מחשש של ביטול כלי מהיכנו. מה הדין?

ו] מה עדיף- עמידה בזמן חזרת הש"צ ובזמן קריאת התורה? ר' ישראל מזקני קהילת 'פחד יצחק' נהג לעמוד בשבת, הן בזמן חזרת הש"צ והן בזמן קריאת התורה. עמידה זו נהיתה קשה לר' ישראל והוא החליט לשבת בזמן חזרת הש"צ או בזמן קריאת התורה, לכן שאל את רב הקהילה האם עדיף שימשיך לעמוד בזמן חזרת הש"צ או בזמן קריאת התורה. מה הדין? האם ר' ישראל צריך לעשות התרת נדרים?

ז] הבאת משקפי קריאה לבית הכנסת 5 דקות לפני השקיעה. הגב' כהן ביקשה מבעלה, הרב כהן, אחרי הדלקת הנרות בליל שבת (כ- 30 דקות לפני השקיעה), שייקח בדרכו לבית הכנסת את משקפי הקריאה שלה ויניח אותם במקום התפילה שלה. הרב כהן שאינו מטלטל מעיקר הדין, בעיר בה הוא גר, עשה חשבון שהוא יגיע לבית הכנסת כחמש דקות לפני השקיעה, לכן שם את המשקפים בכיסו והלך לבית הכנסת. האם מותר לו לעשות זאת?

ח] לתפור בגד ביום שישי אחר הצהריים. ביום שישי בשעה 14.00 כאשר הכינה הגב' באום את בגדי השבת לילדיה, ראתה שאין לה חצאית לשבת עבור יעל בתה. הגב' באום ביקשה מבתה תמר היודעת את מלאכת התפירה שתתפור חצאית חדשה ליעל. משך זמן תפירת החצאית כשעה וחצי, וזמן הדלקת הנרות ב- 16.15. האם מותר לתפור חצאית חדשה בזמן זה?

עניני הדף היומי

ט] הערה. בגמ' מגילה טו: - תנו רבנן: מה רצתה אקטר ש'ימנה את המן? וכי רבי יוהנן? ו'ה' קרחה אומר: אקציר לו פנים פדי ש'ימנה הוא ו'היא. ופירש"י שיהרג הוא והיא - שיחשדני המלך ממנו ויהרוג את שנינו [נ"א וכי גזיר גזירה ומית חד מינייהו בטלי הגזירה], וצ"ע אם חשבה אסתר שברגע שיהרג המן תתבטל הגזירה, א"כ למה אחרי שתלו את המן במגילה כתוב (אסתר ח פסוק ה) שבאת אסתר לאחשוורוש ותאמר אם על המלך טוב ואם מצאתי חן לפניו וכשר הדבר לפני המלך וטובה אני בעיניו יכתב להשיב את הספרים מחשבת המן בן המדתא האגאי אשר כתב לאבד את היהודים: הרי כבר נהרג המן וא"כ כבר נתבטלה הגזירה, וכדאמרין הכא "כי גזיר גזירה ומית חד מינייהו בטלי הגזירה".

י] למה מרדכי התגרה בהמן, קודם שידע שנסתלקה הזירה?

כללי השתתפות

- 1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יתיר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [נבחרים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00-9:00 כלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה ייכנס בעזה"ל לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. - שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח שבט

